

Asia: VN/16661/2026

Valtioneuvoston asetus asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hengityслиitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuodelle 2026–2027. Asetuksen tavoitteena on parantaa rakennusten energiatehokkuutta säädösohjausta paremmalle tasolle vastaamaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivissä olevaa päästöttömän rakennuksen tasoa sekä lisätä uusiutuvan omavaraisen energian tuottamista ja käyttöä. Korjausrakentamisessa tavoitellaan niin sanottujen päästöttömien rakennusten määrän lisäämistä. Tavoitteena on myös tietopankki suunnitteluratkaisuista, joilla energiatehokkuutta on parannettu. Avustuksiin varataan yhteensä 110 miljoonaa euroa vuosille 2026–2027.

Asian tausta

Hengityслиitto kannattaa esitystä asuinrakennusten energia-avustuksesta. Avustuksella on omalta osaltaan mahdollisuus hillitä ilmastonmuutosta tukemalla asunto-osaakeyhtiöitä tekemään parannuksia ihmisten kotien energiatehokkuuteen. Samalla voidaan vaikuttaa ihmisten asumisterveyteen ja -mukavuuteen parantamalla esimerkiksi sisäilman laatua ja näin ennaltaehkäistä terveydellisiä ongelmia. Energiatehokkuutta parantavilla toimenpiteillä voidaan leikata n. 20–50 prosenttia kiinteistön hiilijalanjäljestä (Caverion). Hyvin suunnitellut ja oikein toteutetut energiaremontit pidentävät rakennuksen elinkaarta. Korjauksissa tulee aina huomioida rakennuksen vanhat rakenteet sekä varmistaa, että rakenteiden rakennusfysikaalinen ja kosteustekninen toiminta säilyvät myös korjausten jälkeen.

Energiatehokkuutta parantavat ja niiden kanssa samassa yhteydessä tehtävät muut korjaukset auttavat torjumaan sää- ja ilmastoriskien haitallisia vaikutuksia rakennuksiin ja niissä asuviin ihmisiin. Esimerkiksi tiivis ulkoseinärakenne pitää kuuman ilman kesällä paremmin rakennuksen ulkopuolella

ja samalla tiivistyskorjaus parantaa rakennuksen energiatehokkuutta. Samoin oikein toteutetut rakennuksen ulkoseinän ja yläpohjan lisäeristykset parantavat energiatehokkuutta ja vaikuttavat siihen, että sisälämpötilat pysyvät tasaisempina ympäri vuoden. Niin ikään sokkeleiden lisäeristys ja routaeristeiden lisäys paitsi parantavat energiatehokkuutta myös parantavat kosteusrasituksen sietoa.

Pääasialliset vaikutukset

Lausunnolla oleva energia-avustus koskee vain asunto-osakeyhtiömuotoisia rakennuksia. Hengitysliitto katsoo, ettei yhteiskunnallisissa vaikutusarvioissa ole huomioitu yhdenvertaisuutta suhteessa niihin pientalojen omistajiin, jotka eivät kuulu osaksi asunto-osakeyhtiöitä. Vaikutusarviossa tulee arvioida sekä avustuksen yhdenvertaista jakautumista yhteiskunnassa sekä perusteita esityksessä tehtyyn valintaan avustuksen kohderyhmästä ja siitä jääkö olennaisia ryhmiä, esimerkiksi pientalojen omistajat, avustuksen ulkopuolelle. Hengitysliitto näkee, että energia-avustuksen tulee koskea myös kiinteistömuotoisten pientalojen omistajia. Lisäksi asunnonomistajien tueksi tulee palauttaa valtion säästötoimenpiteiden vuoksi vuoden 2024 alussa lakkautettu avustus kuntotutkimukseen ja perusparannuksen suunnitteluun.

Lisäksi vaikutusarvioissa tulee ottaa huomioon tosiasialliset mahdollisuudet tehdä suunnitelmia ja korjauksia annetussa ajassa. Myönnetty avustusaika on määräaikainen ja lyhyt (2026–2027). Hyvä korjausten suunnittelu ja lupa-asiat vievät kuitenkin oman aikansa. Energia-avustuksen myöntämisen yhteydessä tulee ottaa selkeästi kantaa, missä ajassa korjaukset tulee saattaa päätökseen.

Säännöskohtaiset perustelut

Ilman kunnollista remontin suunnittelua ja toteutusta voi pahimmillaan sisäilman laatu kärsiä energiaremontin seurauksena. Huolellisesti suunniteltujen ja toteutettujen energiatehokkuutta parantavien remonttien vaikutukset sisäilmaan ja sen laatuun ovat yleensä myönteiset. Tämä edellyttää sitä, että korjauksissa otetaan huomioon rakennuksen rakenteet ja talotekniikka kokonaisuudessaan. Tämä vaatii usein eri alojen ammattilaisten käyttöä sekä korjausten suunnittelussa että toteutuksessa. Hengitysliitto peräänkuuluttaa, että avustuksella tehtävien remonttien laatuvaatimuksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota energia-avustusta myönnettäessä.

Hengitysliitto ry